

การวิเคราะห์ปริจเฉท “ทอล์คโชว์” ของทินวัฒน์ มฤคพิทักษ์

นางสาววิภาวรรณ วงษ์สุวรรณ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาภาษาไทย ภาควิชาภาษาไทย

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา ๒๕๕๒

ISBN 974-334-543-4

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

119334 ๓๕๒

26 ต.ค. 2๕๕๒

DISCOURSE CONSIDERATIONS OF TINAWAT MARUKAPITAK'S "TALK SHOW"

Miss Wipawan Wongsuwan

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts in Thai

Department of Thai

Faculty of Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 1999

ISBN 974-334-543-4

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์ปริจเฉท “ทอล์คโชว์” ของทินวัฒน์ มฤคพิทักษ์
โดย นางสาววิภาวรรณ วงษ์สุวรรณ
ภาควิชา ภาษาไทย
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.ณัฐพร พานโพธิ์ทอง

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

..... คณบดีคณะอักษรศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ม.ร.ว.กัลยา ดิงศรัทย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรทิพย์ พุกผาสุข)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ ดร.ณัฐพร พานโพธิ์ทอง)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ไกล่รุ่ง อามระดิษ)

..... กรรมการ
(อาจารย์เทพี จรัสจรวงเกียรติ)

วิทยารณ วงษ์สุวรรณ : การวิเคราะห์ปริจเฉท “ทอล์คโชว์” ของทินวัฒน์ มฤคพิทักษ์
(DISCOURSE CONSIDERATIONS OF TINAWAT MARUKAPITAK'S “TALK SHOW”)
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : อาจารย์ ดร.ณัฐพร พานโพธิ์ทอง, ๑๓๗ หน้า. ISBN 974-334-543-4

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาโครงสร้างปริจเฉททอล์คโชว์ของทินวัฒน์ มฤคพิทักษ์ และกลวิธีการใช้ภาษาเพื่อความซับซ้อนในองค์ประกอบปริจเฉท ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาได้จากแถบวีดิทัศน์บันทึกการแสดงสดทอล์คโชว์ของทินวัฒน์ มฤคพิทักษ์ จำนวน ๖ ม้วน มีระยะเวลาในการแสดงแต่ละครั้งประมาณ ๒-๓ ชั่วโมง

ผลการศึกษาพบว่า ปริจเฉททอล์คโชว์ของทินวัฒน์ มฤคพิทักษ์ มีองค์ประกอบทั้งสิ้น ๗ ส่วน คือ การเปิดรายการ การทักทาย การปูพื้นเรื่อง เนื้อเรื่อง การสรุป การแนะนำทีมงาน และบทส่งท้าย องค์ประกอบดังกล่าวจะมีการเรียงลำดับตายตัว แต่ละปริจเฉทจะมีองค์ประกอบตั้งแต่ ๔ ส่วนขึ้นไป

เนื้อเรื่องเป็นองค์ประกอบส่วนที่ยาวที่สุด เมื่อศึกษาองค์ประกอบเนื้อเรื่องจะพบว่า องค์ประกอบเนื้อเรื่องประกอบด้วยตอนย่อยหลายตอน และในแต่ละตอนย่อยอาจแบ่งเป็นเรื่องย่อยได้อีก ทินวัฒน์ใช้วิธีการ ๓ อย่าง คือ การแจ้งหัวเรื่อง การเกริ่นเรื่อง และการร้องเพลง เพื่อบอกการเริ่มต้นย่อยใหม่ เมื่อพิจารณาแกนปริจเฉทที่ปรากฏในทุกปริจเฉทจะพบว่า แกนปริจเฉท ที่พบมากที่สุดและกระจายอยู่ตลอดทั้งปริจเฉท ได้แก่ แกนปริจเฉท ผม ส่วนแกนปริจเฉทอื่นๆ ที่พบมารองลงมา ได้แก่ แกนปริจเฉท คำ ท่าน/ท่านทั้งหลาย/ท่านผู้มีเกียรติ และแกนปริจเฉทที่เกี่ยวข้องกับหัวเรื่อง ผู้วิจัยพบว่าแกนปริจเฉทที่มีการกระจายอยู่ตลอดเรื่องจะช่วยเชื่อมโยงเรื่องราวในปริจเฉทให้มีความต่อเนื่อง ช่วยทำให้ปริจเฉทนั้นๆ มีเอกภาพ และยังช่วยขยายความให้กับหัวเรื่องหลักอีกด้วย

ผู้วิจัยพบว่ากลวิธีการใช้ภาษาเพื่อความซับซ้อนของทินวัฒน์ มีทั้งสิ้น ๑๐ วิธี คือ การใช้คำสื่อความหมายเกี่ยวกับเรื่องเพศ การใช้คำผิดปริบท การใช้คำย่อและอักษรย่อ การสร้างคำใหม่โดยอาศัยแนวเทียบ การเล่นคำ การเล่นสำนวน การเล่นความหมาย การใช้ความเปรียบที่ให้ภาพซับซ้อน และความเปรียบที่เกินจริง การใช้ถ้อยคำแฝงนัย และการเล่นสัมผัสอักษร กลวิธีที่ทินวัฒน์ใช้มากได้แก่ การใช้คำสื่อความหมายเกี่ยวกับเรื่องเพศ การเล่นความหมาย และการใช้ถ้อยคำแฝงนัย

จากการศึกษาทั้งหมดทำให้เห็นว่า จุดเด่นของปริจเฉททอล์คโชว์ของทินวัฒน์ คือ การเรียบเรียงเนื้อหาอย่างเป็นระบบ ทำให้ผู้ฟังติดตามประเด็นที่พูดอยู่นั้นได้ง่าย ไม่สับสน กลวิธีการใช้ภาษาเพื่อความซับซ้อนทั้ง ๑๐ วิธี แสดงให้เห็นว่า ทินวัฒน์เป็นผู้ที่สามารถใช้ภาษาได้อย่างมีศิลปะ ทำให้เรื่องยากหรือเรื่องที่มีสาระกลายเป็นเรื่องสนุก วิธีการของทินวัฒน์ทำให้ถ้อยคำที่สื่อเรื่องเพศซับซ้อนแต่ไม่หยาบคาย นอกจากนี้ ทินวัฒน์ยังใช้ถ้อยคำแฝงนัยเพื่อเสียดสีประชดประชันที่ฟังดูไม่รุนแรงเท่าการว่าตรงๆ แต่ให้ผลในการตำหนิบุคคลนั้นๆ ได้ และยังสร้างความซับซ้อนให้แก่ผู้ฟัง

ภาควิชา.....ภาษาไทย.....
สาขาวิชา.....ภาษาไทย.....
ปีการศึกษา.....๒๕๕๒.....

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

4080186322 : MAJOR THAI

KEY WORD : DISCOURSE / TINAWAT MARUKAPITAK / TALK SHOW

WIPAWAN WONGSUWAN : DISCOURSE CONSIDERATIONS OF TINAWAT
MARUKAPITAK'S "TALK SHOW". THESIS ADVISOR : NATTHAPORN
PANPOTHONG. Ph.D. 137 pp. ISBN 974-334-543-4

The present study aims at analyzing the structure of Tinawat Marukapitak's talk shows as well as examining linguistic devices Tinawat uses to invoke humor. The data includes six shows of Tinawat. Each show is about 2-3 hours.

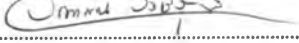

It is found that the six shows consist of 4-7 elements. The seven elements are opening, salutation, aperture, body, conclusion, tribute and terminus. The elements are arranged in the same order in every show.

Among the seven elements, body appears to be the longest element. It can be divided into sections and sections consist of subsections. The theme most frequently found in the body of every talk is the first pronoun /phôm/. Other themes found throughout the body are pronouns /khâw/, /thân/ or /thânthânlâay/ or /thânpûumiikiat/ as well as themes which are related to the main topic of the talk. These themes help bind the discourse together as well as support the main topic.

It appears that Tinawat adopts ten linguistic devices to invoke humor -- using sexual words, using words in wrong contexts, using acronym and abbreviated words, using new words formed by analogy, using puns, using idioms, using meaning-play, using metaphor, using verbal irony and using alphabet-play. The devices most preferred by Tinawat are using sexual words, meaning-play and verbal irony.

The study shows that Tinawat's shows are distinguished because they are very well-organized. His audience has no trouble following his long talks. Besides, the 10 devices he adopts skillfully to invoke humor help make the talks which contain serious topics more entertaining. His technique of using sexual words make his jokes humorous but not rude. His sarcastic irony which is surfacely less aggressive than an insult is adopted to criticize a target as well as to invoke humor among his audience.

ภาควิชา.....ภาษาไทย.....
สาขาวิชา.....ภาษาไทย.....
ปีการศึกษา.....๒๕๔๒.....

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม..... -

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร.ณัฐพร พานโพธิ์ทอง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ให้ความรู้ คำแนะนำ และแนวคิดที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง รวมทั้งได้กรุณาตรวจแก้วิทยานิพนธ์อย่างละเอียดด้วยความเอาใจใส่ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งถึงความเอื้ออาทรและความห่วงใยของอาจารย์ที่มีต่อผู้วิจัยอย่างยิ่งมาโดยตลอด

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรทิพย์ พุกผาสุข อาจารย์ ดร.ไกล่รุ่ง อามระดิษ และอาจารย์เทพี จรัสรุ่งเกียรติ คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่กรุณาตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ และให้คำแนะนำงานวิทยานิพนธ์เสร็จสมบูรณ์ และผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาภาษาไทยทุกท่านที่ได้กรุณาประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ทางภาษาไทยให้แก่ผู้วิจัยตลอดมา ทั้งยังได้กรุณาไต่ถาม ให้คำแนะนำและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดระยะเวลาการทำวิทยานิพนธ์

ผู้วิจัยขอขอบคุณบุคคลเหล่านี้ซึ่งมีส่วนสำคัญที่ช่วยให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อย ได้แก่ อาจารย์ทินวัฒน์ มฤคพิทักษ์ ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาบุคลิกภาพ ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือในการให้ข้อมูลและคำแนะนำแก่ผู้วิจัยด้วยความเต็มใจยิ่ง ขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่ให้ทุนสนับสนุนงานวิจัย ขอขอบคุณ คุณน้ำเพชร สายบุญเรือน และคุณสิริลักษณ์ หุ่นศรีงาม ผู้เปี่ยมล้นด้วยน้ำใจ และให้ความช่วยเหลือผู้วิจัยด้วยความเต็มใจยิ่ง และขอขอบคุณเพื่อนๆ คือ คุณเนตรนภา วรวงษ์ คุณประไพพรรณ พึ่งฉิม คุณพรวิภา ไชยสมคุณ คุณสรียา ทับทัน และคุณสิริมา เชียงเขาวัว ที่คอยให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

ขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ และพี่สาวที่แสนดี ผู้ให้กำลังใจอย่างดียิ่งตลอดมา รวมทั้งขอขอบคุณ คุณบริพันธ์ คงเผ่า ผู้เต็มใจให้ความช่วยเหลือในทุกๆด้าน และคอยให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา

วิภาวรรณ วงษ์สุวรรณ

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญแผนภูมิ	ฎ

บทที่

๑	บทนำ	๑
	๑.๑ ความเป็นมาของปัญหา	๑
	๑.๒ ทบทวนวรรณกรรม	๒
	๑.๓ วัตถุประสงค์	๔
	๑.๔ สมมุติฐาน	๔
	๑.๕ ขอบเขตการวิจัย	๕
	๑.๖ วิธีดำเนินการวิจัย	๕
	๑.๗ ประโยชน์ที่จะได้รับ	๖
๒	ปริจเฉททอล์คโชว์ของทินวัฒน์ มฤคพิทักษ์	๗
	๒.๑ คำนิยามคำว่า “ทอล์คโชว์” ของทินวัฒน์ มฤคพิทักษ์	๗
	๒.๒ ปรับทในการพูดทอล์คโชว์ของทินวัฒน์ มฤคพิทักษ์	๙
๓	โครงสร้างปริจเฉททอล์คโชว์ของทินวัฒน์ มฤคพิทักษ์	๑๑
	๓.๑ ขั้นตอนในการวิเคราะห์	๑๓
	๓.๒ โครงสร้างปริจเฉททอล์คโชว์ของทินวัฒน์ มฤคพิทักษ์	๑๖
	๓.๒.๑ การเปิดรายการ	๑๖
	๓.๒.๒ การทักทาย	๒๐
	๓.๒.๓ การปูพื้นเรื่อง	๒๑
	๓.๒.๔ เนื้อเรื่อง	๒๔
	๓.๒.๕ การสรุป	๒๙
	๓.๒.๖ การแนะนำทีมงาน	๓๓
	๓.๒.๗ บทส่งท้าย	๓๔

๔	โครงสร้างองค์ประกอบเนื้อเรื่องของปริศนาทอล์คโชว์ของทีนวัฒน์ มฤคพิทักษ์.....	๓๙
	๔.๑ โครงสร้างองค์ประกอบเนื้อเรื่องของปริศนาทอล์คโชว์ของทีนวัฒน์ มฤคพิทักษ์.....	๓๙
	๔.๑.๑ วิธีบอกการเริ่มต้นย่อ.....	๓๙
	๔.๑.๒ โครงสร้างองค์ประกอบเนื้อเรื่องของปริศนาทอล์คโชว์ของทีนวัฒน์ มฤคพิทักษ์ ทั้ง ๖ ปริศนา.....	๔๓
	๔.๒ การปรากฏของแกนปริศนาในปริศนาทอล์คโชว์ของทีนวัฒน์ มฤคพิทักษ์.....	๕๔
	๔.๒.๑ ขั้นตอนในการวิเคราะห์.....	๕๔
	๔.๒.๒ ความถี่และการกระจายของแกนปริศนาในองค์ประกอบเนื้อเรื่อง ของปริศนาทอล์คโชว์ของทีนวัฒน์ มฤคพิทักษ์.....	๕๖
๕	กลวิธีการใช้ภาษาเพื่อความซับซ้อนในองค์ประกอบปริศนาทอล์คโชว์ของทีนวัฒน์ มฤคพิทักษ์.....	๖๖
	๕.๑ งานวิจัยที่ศึกษาภาษากับความซับซ้อน.....	๖๗
	๕.๒ กลวิธีการใช้ภาษาเพื่อความซับซ้อนในองค์ประกอบปริศนาทอล์คโชว์ของ ทีนวัฒน์ มฤคพิทักษ์.....	๖๘
	๕.๒.๑ การใช้คำสื่อความหมายเกี่ยวกับเรื่องเพศ.....	๖๘
	๕.๒.๒ การใช้คำผิดปริบท.....	๗๑
	๕.๒.๓ การใช้คำย่อและอักษรย่อ.....	๗๓
	๕.๒.๔ การสร้างคำใหม่โดยอาศัยแนวเทียบ.....	๗๕
	๕.๒.๕ การเล่นคำ.....	๗๖
	๕.๒.๖ การเล่นสำนวน.....	๗๙
	๕.๒.๗ การเล่นความหมาย.....	๘๑
	๕.๒.๘ การใช้ความเปรียบที่ให้ความซับซ้อน และความเปรียบที่เกินจริง.....	๘๕
	๕.๒.๙ การใช้ถ้อยคำแฝงนัย.....	๘๖
	๕.๒.๑๐ การเล่นสัมผัสอักษร.....	๙๑
๖	สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ.....	๙๓
	๖.๑ สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล.....	๙๓
	๖.๒ ข้อเสนอแนะ.....	๙๖

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

รายการอ้างอิง	๙๗
ภาคผนวก	๑๐๑
ภาคผนวก ก	๑๐๑
ภาคผนวก ข	๑๓๐
ประวัติผู้วิจัย	๑๓๗

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
๑	วัน เวลา และสถานที่จัดแสดงทอล์คโชว์ของทินวัฒน์ มฤคพิทักษ์ ๙
๒	โครงสร้างปริจเฉทคำเทศนาของพระพยอม กัลยาโณ ๑๒
๓	แสดงถึงความถี่ของการปรากฏของลักษณะบ่งบอกขอบเขตของย่อหน้าในปริจเฉท ทอล์คโชว์ชุด “ชีวิตมิใช้น้ำแข็งเปล่า” ๑๕
๔	แสดงเพลงที่ใช้ในองค์ประกอบการเปิดรายการ ๑๖
๕	โครงสร้างปริจเฉททอล์คโชว์ของทินวัฒน์ มฤคพิทักษ์ ๑๗
๖	แสดงจำนวนองค์ประกอบโครงสร้างปริจเฉททอล์คโชว์ของทินวัฒน์ มฤคพิทักษ์ ๓๕
๗	เปรียบเทียบโครงสร้างปริจเฉททอล์คโชว์ของทินวัฒน์ มฤคพิทักษ์ และปริจเฉทคำเทศนา ของพระพยอม กัลยาโณ ๓๗
๘	แสดงจำนวนย่อหน้าขององค์ประกอบเนื้อเรื่องของปริจเฉททอล์คโชว์ของทินวัฒน์ มฤคพิทักษ์ ๕๕
๙	ความถี่ของแกนปริจเฉทต่าง ๆ ในปริจเฉททอล์คโชว์ชุด “พลิกคุณค่าชีวิต” ๕๗
๑๐	ความถี่ของแกนปริจเฉทต่าง ๆ ในปริจเฉททอล์คโชว์ชุด “วิถีชีวิต” ๕๘
๑๑	ความถี่ของแกนปริจเฉทต่าง ๆ ในปริจเฉททอล์คโชว์ชุด “ชีวิตมิใช้น้ำแข็งเปล่า” ๕๘
๑๒	ความถี่ของแกนปริจเฉทต่าง ๆ ในปริจเฉททอล์คโชว์ชุด “ชีวิตสดใสในโลกสีเขียว” ๖๐
๑๓	ความถี่ของแกนปริจเฉทต่าง ๆ ในปริจเฉททอล์คโชว์ชุด “ชีวิตคนไทย ปี ๒๐๐๐” ๖๑
๑๔	ความถี่ของแกนปริจเฉทต่าง ๆ ในปริจเฉททอล์คโชว์ชุด “เศรษฐกิจพอเพียง เลี้ยงชีวิตยั่งยืน” ๖๒
๑๕	โครงสร้างปริจเฉททอล์คโชว์ชุด “พลิกคุณค่าชีวิต” ๑๓๑
๑๖	โครงสร้างปริจเฉททอล์คโชว์ชุด “วิถีชีวิต” ๑๓๒
๑๗	โครงสร้างปริจเฉททอล์คโชว์ชุด “ชีวิตมิใช้น้ำแข็งเปล่า” ๑๓๓
๑๘	โครงสร้างปริจเฉททอล์คโชว์ชุด “ชีวิตสดใสในโลกสีเขียว” ๑๓๔
๑๙	โครงสร้างปริจเฉททอล์คโชว์ชุด “ชีวิตคนไทย ปี ๒๐๐๐” ๑๓๕
๒๐	โครงสร้างปริจเฉททอล์คโชว์ชุด “เศรษฐกิจพอเพียง เลี้ยงชีวิตยั่งยืน” ๑๓๖

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่

หน้า

๑	ตัวอย่างโครงสร้างองค์ประกอบเนื้อเรื่องของปริจเฉททอล์คโชว์ชุด “พลิกคุณค่าชีวิต”	๒๔
๒	โครงสร้างองค์ประกอบเนื้อเรื่องของปริจเฉททอล์คโชว์ชุด “พลิกคุณค่าชีวิต”	๔๓
๓	โครงสร้างองค์ประกอบเนื้อเรื่องของปริจเฉททอล์คโชว์ชุด “วิถีชีวิต”	๔๔
๔	โครงสร้างองค์ประกอบเนื้อเรื่องของปริจเฉททอล์คโชว์ชุด “ชีวิตมิใช่ น้ำแข็งเปลา่”	๔๖
๕	โครงสร้างองค์ประกอบเนื้อเรื่องของปริจเฉททอล์คโชว์ชุด “ชีวิตสดใสในโลกสีเขียว” ...	๔๘
๖	โครงสร้างองค์ประกอบเนื้อเรื่องของปริจเฉททอล์คโชว์ชุด “ชีวิตคนไทย ปี ๒๐๐๐”	๕๙
๗	โครงสร้างองค์ประกอบเนื้อเรื่องของปริจเฉททอล์คโชว์ชุด “เศรษฐกิจพอเพียง เลี้ยงชีวิตยั่งยืน”	๕๑
๘	โครงสร้างองค์ประกอบเนื้อเรื่องของปริจเฉททอล์คโชว์ ของทินวัฒน์ มฤคพิทักษ์	๕๓